

Любов БАДЮК
викладач ВСП "Немішаївський
фаховий коледж НУБіП України"

ОПТИМІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОНІТОРИНГУ ПІДГОТОВКИ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ

Відбудова України після руйнівної війни потребує значних зусиль у всіх сферах, включаючи освіту. Система освіти має не лише відновити свою роботу, але й адаптуватися до нових викликів та потреб суспільства. Важливу роль у цьому процесі відіграє забезпечення якості підготовки фахівців, зокрема фахових молодших бакалаврів.

Одним із ключових інструментів забезпечення якості освіти є моніторинг. Моніторинг - це система збору, обробки та аналізу інформації про освітній процес з метою його вдосконалення.

Моніторинг може використовуватися для:

- Оцінювання результатів навчання - моніторинг дозволяє визначити, наскільки успішно студенти опановують знаннями, навичками та компетенціями, передбаченими освітньою програмою.
- Виявлення проблем - моніторинг може допомогти визначити проблемні аспекти освітнього процесу, що потребують вдосконалення.
- Внесення змін - моніторинг може слугувати основою для прийняття рішень щодо вдосконалення освітньої програми, методів навчання та інших аспектів освітнього процесу.

Існує декілька видів моніторингу, які можуть використовуватися для забезпечення якості підготовки фахових молодших бакалаврів:

- Внутрішній моніторинг - проводиться педагогічними працівниками закладу освіти.
- Зовнішній моніторинг - проводиться незалежними експертами.
- Педагогічний моніторинг - зосереджений на оцінюванні педагогічної діяльності.
- Навчальний моніторинг - зосереджений на оцінюванні результатів навчання студентів.

Для проведення моніторингу можуть використовуватися різноманітні методи, такі як:

Тестування.

Тестування дозволяє провести стандартизовану оцінку знань та навичок здобувачів освіти з різних дисциплін та курсів. Це дає можливість порівняти результати навчання студентів між собою, а також відстежувати їхню динаміку в

часі. Для тестування можуть використовуватися завдання різного рівня складності та формату (закриті та відкриті питання, завдання на відповідність, творчі завдання тощо). Це дозволяє оцінити не лише рівень засвоєння фактичного матеріалу, але й вміння аналізувати інформацію, робити висновки, аргументувати свою точку зору та вирішувати проблеми. Тестування має ряд переваг, таких як об'єктивність, стандартизованість та можливість оцінити велику кількість студентів за короткий час. Однак важливо пам'ятати, що тестування не завжди може дати повну картину успішності студента та не враховує його індивідуальні особливості та стиль навчання.

Анкетування.

Анкетування дозволяє отримати цінну інформацію про думки та ставлення здобувачів освіти до різних аспектів освітнього процесу. Це може включати їхню задоволеність викладанням, навчальними матеріалами, матеріально-технічною базою закладу освіти тощо. Анкетування може проводитися анонімно, що заохочує студентів до щирості та відвертості у своїх відповідях. Анкетування є простим та доступним методом моніторингу, який може надати цінну інформацію про думки та ставлення здобувачів освіти. Однак важливо пам'ятати, що анкетування не завжди може дати об'єктивну картину успішності, адже воно ґрунтується на суб'єктивних думках та відчуттях.

Інтерв'ю.

Інтерв'ю дозволяє отримати детальну інформацію про досвід та думки здобувачів освіти, що не завжди можливо зробити за допомогою інших методів моніторингу. Інтерв'ю може бути адаптовано до потреб конкретного дослідження та дозволяє досліднику глибше вивчити теми, які цікавлять його. Інтерв'ю є трудомістким методом моніторингу, який потребує значних часових та ресурсних затрат.

Спостереження.

Спостереження дозволяє досліднику отримати інформацію про реальний освітній процес, який не завжди можна оцінити за допомогою інших методів моніторингу. Спостереження дає можливість досліднику вивчати невербальну комунікацію учасників освітнього процесу, що може дати цінну інформацію про їхні емоції, ставлення та поведінку.

Результати моніторингу повинні використовуватися для прийняття рішень щодо вдосконалення освітнього процесу. Моніторинг дозволяє порівняти результати навчання з вимогами освітньої програми, виявити здобувачів освіти, які відстають у навчанні, та на основі цих даних внести необхідні зміни до освітнього процесу для покращення результатів навчання. Моніторинг дозволяє виявити проблеми у викладанні, навчанні, матеріально-технічному забезпеченні та інших аспектах освітнього процесу. На основі цих даних можна розробити заходи щодо усунення виявлених проблем. Результати моніторингу можуть використовуватися для внесення змін до освітньої програми, методів навчання,

матеріально-технічного забезпечення та інших аспектів освітнього процесу. Моніторинг допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо вдосконалення освітнього процесу, що в свою чергу призводить до підвищення якості підготовки фахівців та забезпечення відповідності їхньої підготовки потребам ринку праці. Це, в свою чергу, сприяє підвищенню конкурентоспроможності закладів освіти. Важливо зазначити, що моніторинг має бути системним та постійним процесом. Тільки за умови регулярного збору та аналізу інформації про освітній процес можна досягти стійкого підвищення його якості.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про освіту" (2017). Відомості Верховної Ради України, № 24, ст. 413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 14.11.2023).
2. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про моніторинг якості освіти" (2013). Офіційний вісник України, № 83, ст. 2539.
3. Бойко, М. М. (2019). Моніторинг якості підготовки фахових молодших бакалаврів: теоретико-методологічні аспекти. Науковий вісник Херсонського державного університету, 26(3), 11-17.
4. Євдокимова, О. В. (2020). Теоретико-методологічні засади моніторингу якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти. Науковий вісник Ужгородського національного університету, Серія: Педагогіка, 52(1), 7-12.
5. Кравченко, О. В. (2017). Моніторинг якості освіти: сучасні підходи та методи. Педагогічна освіта: теорія і практика, 20(1), 24-30.